

Finansklagenemnda Skade

Avgjørelse FinKN 2024-544

24.6.2024

Gjensidige Forsikring ASA

Ansvar

Tap etter salg av virksomhet – ansvar for advokat for ikke å ha etablert avtale om salgspant?

Klager opprettet en annonse på Mitt Anbud der hun søkte etter en advokat som kunne bistå med salget av hennes spavirksomhet. Sikrede tok kontakt med klager og inngikk en oppdragsavtale med én time juridisk bistand. Sikredes oppdrag bestod i å kvalitetssikre salgsavtalen. I anledning oppdraget ba klager om at det ble inntatt en klausul om hva som ville skje dersom kjøper av virksomheten ikke betalte i tide. Virksomheten ble overdratt med avtalt kjøpesum kr 1 250 000. Det ble avtalt at kjøpesummen skulle nedbetales med månedlige avdrag over tre år. Etter at klager hadde mottatt kr 121 369 av den totale kjøpesummen, gikk kjøper konkurs. Klager fremsatte krav ovenfor sikredes ansvarsforsikring. Klager anførte at sikrede handlet uaktsomt i sin rådgivning ved ikke å etablere salgspant, samt at sikrede ikke ga klager tilstrekkelig informasjon om risikoen ved å inngå en salgsavtale uten noen sikkerhet. Foretaket avviste kravet og anførte at det ikke var utvist ansvarsbetingende uaktsomhet fra sikrede. Nemnda kom til at saken måtte avvises av bevismessige hensyn.

ANTATT ØKONOMISK OMFANG: kr 1 467 643

Saksfremstilling

Saken gjelder krav om erstatning under sikrede advokats profesjonsansvarsforsikring.

Klager opprettet en annonse på Mitt Anbud hvor hun søkte en advokat som kunne bistå med salg av hennes spa-virksomhet. Mitt Anbud annonsen, som ble publisert 9.7.20, lød:

Overskrift

Lage salgsavtale av liten bedrift

Beskrivelse

Hei, Selger liten hudpleie salong og trenger en salgsavtale mellom meg og kjøper. Jeg lager oversikt over viktige punkter og ønsker hjelp for å pakke alt inn slik den er juridisk korrekt.

Saken haster. (...)

Sikrede tok kontakt med klager og ga beskjed om at han kunne bistå med det som var forespurt. Sikrede ga opprinnelig tilbud på to timers bistand, som av klager ble forhandlet ned til én time.

Samme dag som oppdraget var avtalt, sendte klager en e-post til sikrede der det blant annet fremgikk:

Sender utkast, kanskje de viktigste punkter fra avtalen. Om du kommer på noe som burde vært der flott om du tilfører dette. Seter stor pris på om du kunne utarbeide dette for meg asap siden avtalen skal underskrives i morgen kl. 15.00.

Klager oppga videre flere punkter om hva hun ønsket inntatt i salgsavtalen, herunder blant annet:

Her må det være en klausul hva som skjer hvis kjøper ikke betaler til tide.

Klager hadde allerede inngått en muntlig overenskomst om salg av spasalongen med en kjøper. Sikredes oppdrag bestod i å sikre at avtalen inneholdt det som var essensielt i forbindelse med transaksjonen.

Sikrede utarbeidet deretter salgsavtale, gjeldsbrev og revidert oversikt over eiendeler, som ble oversendt klager samme dag.

Avtalen gikk ut på at virksomheten med inventar ble overdratt for kr 1 250 000. Kjøpesummen skulle nedbetales med månedlige avdrag over tre år.

Ifølge sikrede opplyste han klager om risikoen ved en slik betalingsform. Klager skal da ha opplyst at denne betalingsformen ble valgt fordi kjøper ikke hadde noen annen måte å gjennomføre kjøpet på.

Kjøper betalte ikke avdragene som avtalt i henhold til nedbetalingsplan. Den 17.3.21 tilskrev sikrede, på klagers vegne, kjøper og anmodet om at det ble avtalt pant i driftstilbehør i virksomheten, til sikkerhet for kjøpesummen.

Kjøper, ved advokat N., bestred kravet i brev 29.3.21. Kjøper anførte at virksomheten led av flere mangler og rettet et motkrav i form av prisavslag grunnet i kontraktsbrudd.

Sikrede varslet deretter utleggsbegjæring på klagers vegne den 1.4.21. Utlegg ble begjært 30.4.21.

Klager mottok siste delinnbetaling fra kjøper 18.5.21. På dette tidspunkt hadde klager mottatt kr 121 369 av den totale kjøpesummen.

Utlegsforretning ble avsluttet med intet til utlegg den 15.6.21.

Sikrede påklaget utfallet av utleggsforretningen den 22.6.21.

Det ble åpnet konkurs i virksomheten 7.10.21.

Etter konkursåpning tok sikrede, på vegne av klager, ut stevning med krav om heving av salget og fremmet også begjæring om arrest mot boet og kjøper. Arrestbegjæringen ble senere trukket. Videre ble det fremmet krav om omgjøring av salget av driftstilbehøret fra boet. Ved kjennelse 16.11.21 idømte tingretten klager sakskostnader i anledning arrestbegjæringen.

Ved kjennelse 11.1.22 ble klagers søksmål der klager la ned påstand om at kjøper skulle betale klager resterende kjøpesum tillagt forsinkelsesrenter, avvist fra behandling i domstolen og klager idømt sakskostnadene.

Driftsløsøre/tilbehør ble solgt for kr 160 000 av konkursboet. Klager har i denne forbindelse anført at kjøper har solgt unna driftsmidler og aktiva fortløpende, og at det som følge av dette var svært begrenset med aktiva igjen ved konkursåpningen.

Sikrede fremmet deretter, på klagers vegne, begjæring om opphevelse eller omgjøring av bostyrets vedtak angående salg av konkursboet. Ved kjennelse fra tingretten 26.1.22 ble begjæringen ikke tatt til følge, og klager ble idømt sakskostnadene.

Klager fremsatte krav ovenfor sikredes ansvarsforsikring ved e-post 19.7.22. Foretaket avviste ansvar i brev 19.9.22.

Kravet ble deretter opprettholdt fra klagers side ved brev 19.12.22. Foretaket avviste på nytt kravet i brev 16.2.23.

Klager krever dekning for tap som følge av at sikrede utviste uaktsomhet under rådgivningen ved ikke å etablere salgspant, samt at sikrede ikke ga klager tilstrekkelig informasjon om risikoen ved å inngå en salgsavtale uten noen sikkerhet. Det kan virke som om sikrede feilaktig antok at et

gjeldsbrev var tilstrekkelig til å sikre klager ved mislighold, og klager hadde ikke noen grunn til å betvile dette.

Klager anfører at hun allerede ved sakens start ga beskjed om at det var viktig for henne at salget ble gjennomført juridisk korrekt, og at det var sentralt for klager å beskytte seg selv dersom kjøperen ikke betalte. Sikrede bekreftet at dette gjeldsbrevet var tilstrekkelig sikkerhet for henne, og at dette ville sikre henne ved et evt. fremtidig mislighold.

Klager anfører også at sikredes forsøk på omgjøring av bobestyrer sitt salgsvedtak var klart unødvendig og påførte klager sakskostnader og salær unødvendig.

Klager anfører at det økonomiske tapet i saken som kreves dekket, er avtalt kjøpesum, fratrullet det beløp som kjøper innbetalte før konkursen, tillagt idømte sakskostnader, salær til sikrede og rettsgebyrer, summert til kr 1 467 643.

Forsikringsforetaket avviser ansvar og bestrider at sikrede utviste uaktsomhet. Det aktuelle oppdraget gikk ut på å formalisere enigheten klager og kjøper var blitt enige om. Kontrakten måtte være klar til dagen etter, og kontrakten skulle skrives på én time.

Sikrede har forklart at han muntlig advarte om risikoen ved en slik nedbetalingsavtale over tre år, men klager forklarte at denne betalingsformen ble valgt fordi kjøper ikke hadde noen annen måte å gjennomføre kjøpet på. Klager mente også at dette var forsvarlig fordi kjøperens inntjening ifølge klager var meget god på salgstidspunktet.

Sikrede informerte klager om risiko for mislighold av terminer og foreslo at det også ble skrevet et eksigibelt gjeldsbrev. Salgs pant og mulighet for å ta salongen tilbake ved mislighold ble også drøftet med klager. I følge sikrede var imidlertid dette helt uaktuelt for klager.

Foretaket avviser at sikrede i den etterfølgende prosess opptrådte ansvarsbetingende.

Kjøper gikk personlig konkurs, men dette innebar ikke at gjelden ovenfor klager slettes. Klager må søke dekning hos skyldner (kjøper) i henhold til gjeldsbrevet mellom partene. Det er ikke konstatert et varig økonomisk tap i saken og kjøper er i gang igjen med samme type virksomhet.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Spørsmålet er om foretaket er ansvarlig under sikredes ansvarsforsikring.

Nemnda mener denne saken reiser bevismessige spørsmål som ikke egner seg for skriftlig saksbehandling, jf. vedtektene for Finansklagenemnda pkt. 4.1 bokstav d) hvorefter en sak kan avvises fra nemndsbehandling dersom "saken ikke lar seg behandle uten at dette i særlig grad går utover klageorganets effektivitet" og lov om godkjenning av klageorganer for forbrukersaker § 14 første ledd bokstav f). Det følger av Prop. 32 L (2015-2016) under pkt. 10.6.1.3 at avvisningsregelen kan benyttes "der klageorganet ikke anser tvisten å være egnet for deres behandling, for eksempel på grunn av bevissspørsmål", jf. også FinKN 2017-408 og 2018-077.

Det er uklart for nemnda hva det aktuelle advokatoppdraget gjaldt og hvor omfattende det var ment å være. Dette er avgjørende for spørsmålet om det foreligger ansvarsgrunnlag. Det er også uklart for nemnda i hvilken utstrekning klager kan få dekket hele eller deler av tapet hos kjøperen og derfor ikke har lidd noe økonomisk tap. Det er også uklart i hvilken utstrekning tapet kunne vært unngått gjennom salgspant når det ikke var noen konkurrerende kreditorer. Disse spørsmålene bør belyses med muntlige forklaringer i en hovedforhandling.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Saken avvises.

Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Lars Barnholdt (bransjerepresentant) og Fanny Helle (forbrukerrepresentant).